

Klasa: UP/I 034-03/15-01/001
Urbroj: 580-10/65-2015-006
Zagreb, 14. svibnja 2015.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 31., članka 38. stavka 5. i članka 58. stavka 1. točke 15. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, brojevi: 79/09 i 80/13), po inicijativi poduzetnika Motonavis d.o.o., sa sjedištem u Rijeci, Jože Vlahovića bb, zastupanog po Vesni Cerovac, direktorici, za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja u smislu članaka 8. i 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, protiv poduzetnika Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica Zagrebački velesajam, sa sjedištem u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 15, zastupanog po Marini Pavković, voditeljici podružnice, po službenoj dužnosti, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, u sastavu: Mladen Cerovac, mag. iur., predsjednik Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednika Vijeća, Denis Matić, dipl. iur., mr. sc. Ljiljana Pavlic i mr. sc. Tatjana Peroković, članovi Vijeća, sa sjednice 20/2015., održane 14. svibnja 2015., donosi sljedeće

RJEŠENJE

Inicijativa se odbacuje jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti.

Obrazloženje

1. Inicijativa za pokretanje postupka

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 19. prosinca 2014., u smislu članka 37. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, brojevi: 79/09 i 80/13; dalje: ZZTN), inicijativu poduzetnika Motonavis d.o.o., sa sjedištem u Rijeci, Jože Vlahovića bb, zastupanog po Vesni Cerovac, direktorici (dalje: Motonavis), za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv poduzetnika Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica Zagrebački velesajam, sa sjedištem u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 15, zastupanog po Marini Pavković, voditeljici podružnice (dalje: Zagrebački velesajam).

Motonavis u predmetnoj inicijativi u bitnome navodi da je ekskluzivni distributer vanbrodskih motora proizvođača Suzuki za Republiku Hrvatsku te da sudjeluje na Zagrebačkom sajmu nautike od početka tog sajma. Nadalje, navodi kako se nekoliko zadnjih godina na rečenom sajmu pojavljuju situacije koje smatra nekorektnim, a riječ je o tome da poduzetnik Yamaha unajmljuje cijelu halu na Zagrebačkom sajmu nautike i unajmljeni prostor daje u najam drugim izlagačima, uglavnom proizvođačima i prodavačima plovila, po znatno nižoj cijeni od one koju plaćaju drugi poduzetnici koji samostalno izlažu na sajmu, uz uvjet da izlože Yamahin vanbrodski motor ili da izlože plovilo bez motora. Podnositelj inicijative smatra da Zagrebački velesajam u navedenom slučaju postupa kao iznajmljivač prostora, a ne kao organizator sajma, te da se navedenim postupanjem narušava tržišno natjecanje.

Nadalje, Motonavis je naveo kako je o navedenom prethodno obavijestio Etičko povjerenstvo Zagrebačkog holdinga u podnesku od 18. veljače 2014., koje mu se u odgovoru od 27. ožujka 2014. u bitnome očitovalo kako je utvrdilo da je riječ o odluci podružnice koja spada u područje autonomnog poslovnog odlučivanja podružnice (jačanje međusobne konkurentnosti izlagača sličnog asortimana) te da ne postoji povreda Etičkog kodeksa.

2. Prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu

Na temelju predmetne inicijative, kako bi utvrdila sve činjenične i pravne okolnosti u svrhu utvrđivanja ima li u konkretnom slučaju uvjeta za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja sukladno odredbi članka 38. i 39. ZZTN-a, a vezano uz primjenu članka 8. ZZTN-a koji uređuje zabranjene sporazume i članka 13. ZZTN-a koji uređuje zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika, Agencija je sukladno odredbi članka 32. točke 1. a) i b) ZZTN-a, dopisima od 13. siječnja 2015. i 11. veljače 2015. zatražila od Zagrebačkog velesajma očitovanje o navodima iz predmetne inicijative, podatke i relevantnu dokumentaciju.

2.1. Očitovanje Zagrebačkog velesajma

U podnescima od 19. siječnja 2015. i 17. veljače 2015. Zagrebački velesajam u bitnome se očitovao da su od sredine 2009. uvedene visoke trošarine na plovila zbog čega se brodograditelji i trgovci plovilima suočavaju s velikim problemima u poslovanju te kako oko 50 posto poduzetnika koji su se bavili isključivo s jednom od te dvije djelatnosti nije uspjelo opstati na tržištu, što je utjecalo i na značajno smanjenje Zagrebačkog sajma nautike.

Nadalje, Zagrebački velesajam očitovao se kako je početkom 2011. godine poduzetnik TM Zagreb d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Susedsko polje 53 (dalje TM Zagreb), generalni uvoznik i distributer Yamaha proizvoda za područje Republike Hrvatske, ponudio Zagrebačkom velesajmu projekt pod nazivom „Yamaha i partneri“, čiji je cilj poboljšanje kvalitete i razine izlaganja robne marke Yamaha, pri čemu gotovo 50 posto izlagača koji su svoj izlagački interes našli u sklopu tog projekta nije bilo zainteresirano za samostalan nastup na Zagrebačkom sajmu nautike. Predmetni projekt odobren je od strane Zagrebačkog velesajma uz popuste adekvatne veličini zakupljenog prostora, a projekt je, kako navodi Zagrebački velesajam, uspješno realiziran, što je značajno podiglo kvalitetu Zagrebačkog sajma nautike.

Prema očitovanju Zagrebačkog velesajma, Ugovorom o poslovnoj suradnji br. 756/11-1901/S-30 na projektu „Zagrebački sajam nautike 2011“ regulirala se suradnja između Zagrebačkog velesajma i poduzetnika TM Zagreb na način da je u 2011. godini izlagačima okupljenim u projektu „Yamaha i partneri“ odobrena cijena od [...] kn za m² neuređenog prostora u paviljonu. Sukladno očitovanju Zagrebačkog velesajma, svakom pojedinom izlagaču uključenom u projekt „Yamaha i partneri“ dostavljen je račun za zakupljenu izložbenu površinu u paviljonu 8a. Međutim, u razdoblju od 2012. do 2015. godine Zagrebački velesajam odobravao je poduzetniku TM Zagreb zakup paviljona 8a na način da TM Zagreb u zakupljenom prostoru okupi što više izlagača koji bi izlagali Yamahine motore, što sukladno očitovanju Zagrebačkog velesajma praktički znači davanje predmetnog unajmljenog prostora u podnajam budući da je račun za izložbeni prostor u paviljonu 8a ispostavljen samo poduzetniku TM Zagreb. Poduzetniku TM Zagreb za zakup 1000 m² neuređenog prostora od 2012. do 2015. godine odobran je količinski popust od 50 posto.

U odnosu na gore navedeni odobreni količinski popust poduzetniku TM Zagreb, Zagrebački velesajam očitovao se kako je količinski popust od 50 posto dodijeljen poduzetniku TM Zagreb na temelju Odluke o cijenama osnovnih sajamskih usluga za Zagrebački sajam nautike. Sukladno navedenoj odluci, poduzetniku koji zakupi 1000 i više m² na Zagrebačkom sajmu nautike odobrava se 50 posto popusta. I dodatno, Zagrebački velesajam očitovao se

kako se svi količinski popusti odobravaju svakom izlagaču sukladno zakupljenoj izložbenoj površini.

Zagrebački velesajam također se očitovao kako je na Zagrebačkom sajmu nautike 2014. TM Zagreb zakupio cijeli paviljon 8a za realizaciju projekta „Yamaha i partneri“ te da je potaknut prezentacijom Yamahe glavni zastupnik Mercuryja za ovu regiju dogovorio do sada najjači nastup vanbrodskih motora Mercury u Zagrebu na 208 m². Sve navedeno pridonijelo je rezultatima Zagrebačkog sajma nautike koji su nakon višegodišnjeg pada u porastu.

U podnesku od 19. siječnja 2015. Zagrebački velesajam napominje kako na Zagrebačkom sajmu nautike može izlagati svaka pravna osoba čija je poslovna djelatnost vezana uz nautiku te da može zakupiti cijeli paviljon ako nudi atraktivan sadržaj i preuzme financijsku obvezu takvih razmjera.

3. Činjenice utvrđene tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu

U pravitku podneska od 17. veljače 2015. Zagrebački velesajam Agenciji je, između ostalog, dostavio presliku Ugovora o poslovnoj suradnji br. 756/11-1901/S-30 na projektu „Zagrebački sajam nautike 2011“, sklopljenog između Zagrebačkog velesajma i poduzetnika TM Zagreb. Rečenim ugovorom sklopljenim 19. siječnja 2011. u članku 2. Ugovora navedeno je da se na temelju inicijative poduzetnika TM Zagreb i partnera, a vezano uz aktualnu gospodarsku situaciju i otežano poslovanje gospodarskih subjekata, tim ugovorom regulira njihov nastup osmišljen kao „Yamaha i partneri“ na jedinstvenom prostoru u paviljonu 8a Zagrebačkog velesajma u sklopu Zagrebačkog sajma nautike od 23. do 27. veljače 2011.

Sukladno članku 3. rečenog ugovora, poduzetnik TM Zagreb obvezuje se realizirati nastup izlagača okupljenih kao „Yamaha i partneri“ na minimalno 1200 m² neto izložbene površine, uz pojedinačne prijave svakog od predmetnih izlagača, animirati svoje partnere na izlaganje na Zagrebačkom sajmu nautike 2011., organizirati unutar paviljona i dodatne sadržaje te voditi računa da svi izlagači na vrijeme podmire račune za izlaganje.

Nadalje, Zagrebački velesajam Agenciji je dostavio odluke o cijenama osnovnih sajamskih usluga na Zagrebačkom sajmu nautike u razdoblju od 2011. do 2014. kojima su definirane cijene osnovnih sajamskih usluga za Zagrebački sajam nautike u razdoblju od 2011. do 2015. godine i to odluku br. 50/311/30/2011 od 18. kolovoza 2011., odluku br. 84/311/30/2011 od 19. prosinca 2011., odluku br. 69/311/30/2012 od 4. rujna 2012., odluku br. 35/311/30/2013 od 6. kolovoza 2013. te odluku br. 20/311/30/2014 od 17. srpnja 2014.

Iz navedenih dokumenata razvidno je da se za 1000 i više m² odobrava količinski popust od 50 posto, za 500-999 m² popust od 40 posto, za 300-499 m² popust od 12 posto te za zakup manjih prostora popusti od 2, 4, 7 i 9 posto. Uz to, svim izlagačima koji se prijave 90 dana prije početka sajma odobrava se 8 posto dodatnog popusta na cijenu izabranog paketa. Nadalje, svim domaćim izlagačima odobrava se dodatni popust od 20 posto na cijenu prostora.

U pravitku podneska od 17. veljače 2015. Zagrebački velesajam dostavio je pismo namjere o poslovnoj suradnji poduzetnika TM Zagreb od 29. studenog 2011. te odobrenja voditelja Zagrebačkog velesajma o zakupu paviljona 8a poduzetniku TM Zagreb od 13. siječnja 2012., 17. siječnja 2013., 13. prosinca 2013. i 28. siječnja 2015.

Također je dostavio i prijave izlaganja za poduzetnike MCM d.o.o., TM Zagreb, Fred Bobek d.o.o. te račune za ispostavljene usluge na Zagrebačkom sajmu nautike dostavljene navedenim poduzetnicima. Iz računa je razvidno da se poduzetnicima popusti obračunavaju u skladu s odlukama kojima su definirane cijene osnovnih sajamskih usluga na Zagrebačkom sajmu nautike.

4. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Na temelju dostavljene dokumentacije i utvrđenog činjeničnog stanja tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće), sukladno ovlastima iz članka 31. ZZTN-a, na sjednici 20/2015., održanoj 14. svibnja 2015., razmatralo je navedeni predmet, te je donijelo odluku da se inicijativa poduzetnika Motonavis u smislu članka 38. stavka 5. ZZTN-a odbaci jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti radi utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja protiv Zagrebačkog velesajma, u smislu članka 39. ZZTN-a, a vezano uz primjenu članka 8. i 13. ZZTN-a.

Odluku o odbacivanju inicijative Vijeće temelji na sljedećim razlozima:

Rezultati prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu pokazali su da se u konkretnom slučaju postupanje Zagrebačkog velesajma ne može podvesti pod neki od oblika sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišnog natjecanja u smislu članaka 8. i 13. ZZTN-a.

Naime, vezano uz mogućnost izlaganja na Zagrebačkom sajmu nautike, Zagrebački velesajam očitovao se kako na Zagrebačkom sajmu nautike može izlagati svaka pravna osoba čija je poslovna djelatnost vezana uz nautiku te da može zakupiti cijeli paviljon ako nudi atraktivan sadržaj i preuzme financijsku obvezu takvih razmjera.

Odluka Zagrebačkog velesajma da poduzetniku TM Zagreb ponudi u zakup paviljon 8a, koji će taj poduzetnik dati u podzakup poduzetnicima pod uvjetom da izlože Yamahine proizvode, sa stajališta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja nije sporna. Štoviše, takva odluka u konkretnom je slučaju i pro-kompetitivna jer prema očitovanju Zagrebačkog velesajma gotovo 50 posto izlagača koji su svoj izlagački interes našli u sklopu tog projekta nije bilo zainteresirano za samostalan nastup na Zagrebačkom sajmu nautike.

Tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu utvrđeno je da ne postoje indicije da bi Zagrebački velesajam ostalim poduzetnicima uskraćivao pravo da pod istim uvjetima koje ima poduzetnik TM Zagreb zakupe prostor Zagrebačkog velesajma u sklopu Zagrebačkog sajma nautike.

Također, iz dostavljenih računa proizlazi da Zagrebački velesajam poduzetnicima obračunava popuste sukladno odlukama kojima su definirane cijene osnovnih sajamskih usluga na Zagrebačkom sajmu nautike.

Stoga u konkretnom slučaju nema uvjeta za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 13. ZZTN-a.

Uvidom u odredbe Ugovora o poslovnoj suradnji br. 756/11-1901/S-30 na projektu „Zagrebački sajam nautike 2011“, sklopljenog 19. siječnja 2011. između Zagrebačkog velesajma i poduzetnika TM Zagreb, utvrđeno je da rečeni ugovor ne sadrži odredbe koje bi ukazivale na moguće postojanje zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. ZZTN-a.

Stoga u konkretnom slučaju nema niti uvjeta za pokretanje postupka Agencije po službenoj dužnosti radi utvrđivanja zabranjenog sporazuma iz članka 8. ZZTN-a.

Slijedom navedenog, Agencija je na temelju odluke Vijeća odlučila kao u izreci ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali podnositelj inicijative može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovog rješenja.

Predsjednik Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag. iur.

Napomena:

Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [...].